

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่การเป็นสมาชิกของ "หมู่บ้านโลก" เช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ ในโลกและได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่หลั่งไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร ประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การเมืองการปกครอง (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 1) เกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อคนไทยและสังคมไทยได้แก่ ปัญหาการกระจายรายได้และความยากจน ความแตกต่างด้านรายได้ ทำให้ชีวิตคนไทยมีคุณภาพที่แตกต่างกัน เกิดการอพยพจากชนบทเข้าไปหาทำงานในเมือง ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคมไทยเข้าสู่ภาวะ "ครอบครัวแตกแยกชุมชนล่มสลาย" เนื่องจากโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยเปลี่ยนจากภาคเกษตรกรรมเป็นภาคอุตสาหกรรมและบริการ สังคมเปลี่ยนจากสังคมชนบทเป็นสังคมเมือง ประกอบกับภาวะเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลทำให้โครงสร้างของครอบครัวมีขนาดเล็กลง และมีความจำเป็นในการค้นหาเลี้ยงชีพของประชาชน ทำให้ความผูกพัน หรือความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวเจือจางลง ความเอื้ออาทร ที่มีต่อกันลดลง แนวโน้มผู้สูงอายุและเด็กถูกทอดทิ้งมีสูงขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาสังคมไทยมีความสับสนและคลายพลังลง ทำให้สังคมไทยมีลักษณะสังคมนิยม สังคมบริโภคนิยม มากขึ้น ค่านิยมที่มีในอดีต เช่น ความสันโดษ พึ่งตัวเอง ความเอื้อเฟื้อและพึ่งพาอาศัยกันลดลงทัศนคติของผู้คนและสังคมมีแนวโน้มที่จะก้าวเข้าสู่ลักษณะ "มองแคบ คิดใกล้และไม่ดี" (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน. 2539 : 12) นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม การเอารัดเอาเปรียบ ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น

ปัจจุบันปัญหาสารเสพติดทวีความรุนแรงและก่อให้เกิดปัญหาับ คุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก ซึ่งนอกจากปัญหายาเสพติดจะระบาดกับบุคคลทั่วไป ทั้งวงการทหารตำรวจ ข้าราชการ ประชาชน แล้วยังแพร่ระบาดเข้าสู่รั้วโรงเรียน ก่อให้เกิด

ปัญหาต่างๆแก่ ครู ผู้ปกครองนักเรียนและผู้เกี่ยวข้อง จากข้อมูลฝ่ายศึกษานิเทศก์ (สำนักงาน
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 3) พบว่าปัจจุบันการแพร่ระบาดของสารเสพติดในโรงเรียน
ทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยกระทรวงศึกษาธิการประมาณว่า พ.ศ. 2544 มีเยาวชนใน
สถานศึกษาติดสารเสพติดเพิ่มขึ้นกว่า 800,000 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงมากเนื่องจาก
ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวและชุมชน ตลอดจน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
สังคม อย่างรวดเร็วทำให้วิถีชีวิตของสังคมเปลี่ยนแปลงไป เยาวชนตกอยู่ในสภาพครอบครัว
แตกแยกขาดความรัก ความอบอุ่น และการอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ชุมชนมีการจำหน่าย
สารเสพติด ทำให้เครือข่ายจำหน่ายเหมือนสินค้าจำหน่ายตรง สู้กลุ่มนักเรียนมากขึ้น (กัมภณท์
จุนโท. 2542 : 49) กลุ่มนักเรียนนักศึกษาเข้าไปเกี่ยวข้องกับสารเสพติด จำแนกตามระดับ
การศึกษาพบว่าเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 34.2 ระดับ ปวช. ร้อยละ 26
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 24 ประเภทสารเสพติดที่ใช้ส่วนใหญ่ เสพยาบ้าร้อยละ
54.8 กัญชาร้อยละ 20 สารระเหยร้อยละ 18.1 (พลประไพ เสือเขียว. 2542 : 5)

ส่วนปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในโรงเรียนจังหวัดมหาสารคามพบว่า มี
นักเรียนติดสารเสพติดครั้งแรกคือ ย้าบ้า คิดเป็นร้อยละ 47 โดยมีสาเหตุมาจากการขาด
ความรู้และรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คิดเป็นร้อยละ 36.4 การเฝ้าระวังการแพร่ระบาดการเสพสาร
เสพติด โดยการตรวจปัสสาวะพบสารยาบ้า โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม
และตรวจพบนักเรียนติดยาบ้าในโรงเรียนโดยการตรวจเฉพาะผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อ
การเสพสารเสพติด ร้อยละ 11.33 (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม. 2541 : 1)

ตารางที่ 1 สถิติการจับกุมยาเสพติดของจังหวัดมหาสารคามตั้งแต่ พ.ศ.2543 - พ.ศ.2546

ปี พ.ศ.	จำนวน (คดี)	จำนวน ผู้ ต้องหา (คน)	จำนวนของกลางจำแนกตามชนิดยาเสพติด					
			เฮโรอีน (กรัม)	ฝิ่น	ยาบ้า (เม็ด)	กัญชา	สาร ระเหย	พืช กระท่อม
2543	1,579	1,758	-	9 กรัม	31,781	11,312 กรัม 36 ต้น	273 กระป๋อง	-
2544	1,218	1,352	-	5 กรัม	13,191	7,985.3 กรัม 38 ต้น	338 กระป๋อง	1 ใบ
2545	1,201	1,352	-	1 กรัม 3 แห่ง 1 หลอด	14,369.75	1430.75 กรัม 66 ห่อเล็ก	425 กระป๋อง	4 ใบ
2546	827	848	-	4 กรัม	882	547 กรัม 110 ต้น	333 กระป๋อง	6 ต้น

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม (2547 : 7-8)

จากตารางที่ 1 แสดงสถิติการจับกุมยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 –2546 ของตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งรวบรวมจากหน่วยงานในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดมหาสารคามโดยภาพรวมอยู่ในขั้นที่รุนแรงมากในช่วงปี พ.ศ. 2540-2544 โดยเฉพาะยาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีน หรือยาบ้าดังจะเห็นได้จากจำนวนของคดีที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่จับกุมได้จะอยู่ในจำนวนที่สูง แต่หลังจากที่รัฐบาลได้ประกาศสงครามต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างจริงจังในปี พ.ศ.2545 ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็มีแนวโน้มลดลง จะเห็นได้จากจำนวนคดีที่จับกุมได้ลดลง แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดจะหมดไป โดยเฉพาะในกลุ่มของเด็กนักเรียน วัยรุ่นและเยาวชน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ที่ยังมีอยู่ และรอเวลาที่แพร่ระบาดอยู่ตลอดเวลา หากไม่มีการวางแผนป้องกันที่ดี

ปัญหาสารเสพติดเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและมีผลโดยตรงต่อตัวผู้เสพและส่งผลกระทบต่อผู้ใกล้ชิด สังคมและประเทศชาติ นำมาซึ่งความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหาศาล ปัญหาสารเสพติดจึงมิใช่เป็นปัญหาเฉพาะคนใดคนหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง หากแต่เป็นปัญหาของทุกคนในสังคม ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนของชาติที่จะต้องร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขสารเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 7) สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งกำหนดหน้าที่ของชุมชนให้เข้ามามีบทบาทกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิด (ประชาศึกษา. 2541 : 5) ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2546 กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกับการจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 8)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการบริหารงานแก้ปัญหาสารเสพติดในชุมชนโดยความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้แทนครูผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน ผู้แทนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ แต่สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ผ่านมาคณะกรรมการสถานศึกษาขาดอำนาจการตัดสินใจ ในการกำหนดทิศทางและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ประชาชนมิได้มีส่วนร่วมกำหนดทิศทางและรับผิดชอบในการจัดการศึกษา หรือแก้ปัญหาในท้องถิ่นของตน นอกจากนี้การจัดการศึกษาไม่เอื้อและเปิดโอกาสให้โรงเรียน องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน ประสานการวางแผนบริหารการศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 47) กระบวนการกำหนดนโยบายการวางแผนและการตัดสินใจ มักรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลาง มีลักษณะการสั่งการมากกว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ขาดการกระจายอำนาจอย่างจริงจังไปยังท้องถิ่นและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาเอกชน. 2539 : 15) การดำเนินงานแก้ปัญหาสารเสพติดของรัฐบาลที่ผ่านมาพบว่าชุมชนไม่ตระหนักว่าปัญหาด้านสารเสพติดเป็นปัญหาของชุมชน จึงไม่เข้ามามีส่วนร่วมแก้ปัญหาดังกล่าว และสภาพการบริหารจัดการศึกษาเป็นปัญหาสารเสพติดยังไม่สามารถแก้ไขให้เกิดผลสำเร็จได้ เนื่องจากสาเหตุคณะกรรมการที่ดำเนินงานป้องกันสารเสพติด มีลักษณะต่างคน ต่างทำ ขาดความร่วมมืออย่างจริงจังจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขาดแผนงานและ

ยุทธศาสตร์ที่ดี เน้นทำเฉพาะเรื่องด้านการให้ความรู้และนิทรรศการ จึงทำให้การแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดดำเนินงานไม่บรรลุผลสำเร็จดังกล่าว

ผู้วิจัยเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนในการวางแผน ป้องกันปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน จึงมีความสนใจอยากจะได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อที่จะนำข้อค้นพบดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนในการป้องกันปัญหาสารเสพติดในโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามอาชีพและประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการวางแผนป้องกันสารเสพติดในโรงเรียน

3. สมมติฐานในการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 มีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติด ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 แต่ละกลุ่มอาชีพและกลุ่มประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกัน ดังนี้

2.1 กลุ่มอาชีพของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร จะมีระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดในโรงเรียน แตกต่างกัน

2.2 กลุ่มประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ กลุ่มประเภทที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนมาก และกลุ่มประเภทที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนน้อย มีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดในโรงเรียนต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามกระบวนการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนการติดตามและประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 8-10)

Rajabhat Mahasarakham University

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2547 จำนวน 52 โรงเรียน จำนวนประชากร 780 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นตัวแทนของประชากร โดยวิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 264 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรในการวิจัย

3.1 **ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)** ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น กลุ่มอาชีพและกลุ่มประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกร

3.1.2 กลุ่มประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ กลุ่มประเภทที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนมาก และกลุ่มประเภทที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนน้อย

3.2 **ตัวแปรตาม (Dependent Variables)** ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

Rajabhat Mahasarakham University

1. **สารเสพติด** หมายถึง สารเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามสารเสพติด พ.ศ. 2519 แก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 ซึ่งหมายความถึง สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา

2. **การวางแผนป้องกันสารเสพติด** หมายถึง การดำเนินการป้องกันสารเสพติดตามกระบวนการวางแผนของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

3. **การมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติด** หมายถึง ระดับกิจกรรมการมีส่วนร่วม วางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามกระบวนการวางแผนของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 8-10) 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนเตรียมการวางแผน ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2543 โรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

5. โรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1 (ระดับก่อนประถมศึกษา (ปฐมวัย) - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3), ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) และช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) จำนวน 52 โรงเรียน

6. อาชีพ หมายถึง อาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวและเป็นอาชีพหลัก ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้เลือกศึกษาอาชีพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 อาชีพ คือ อาชีพรับราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขายหรือประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพเกษตรกรรม

7. ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กับโรงเรียน โดยจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

7.1 ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนมาก ได้แก่ ผู้แทนปกครอง ผู้แทนครู และผู้บริหารโรงเรียน

7.2 ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนน้อย ได้แก่ ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายบริหารของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดทำการสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย วางแผน และยกระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติดในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลและข้อสังเกตให้ผู้บังคับบัญชาฝ่ายบริหารของ
กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ได้ทราบถึง
ความแตกต่างของระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันสารเสพติด ของคณะกรรมการ
ศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มอาชีพและประเภทของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แตกต่างกัน
ว่ามีความแตกต่างกันเพียงใด และแตกต่างกันอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย
การพิจารณาบุคคลที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา ต่อไป

3. ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลและข้อสังเกตในการวางแผนการป้องกันและแพร่
ระบาดของสารเสพติดในสถานศึกษา ให้ตรงกับปัญหาและสาเหตุของการแพร่ระบาดของ
สารเสพติดในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน มากที่สุด

4. ผลการศึกษาทำให้ทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับการวางแผนป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา เพื่อกำหนด
แนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ให้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University